

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19”

(COM(2020) 310 final – 2020/0066 (COD))

(2020/C 311/10)

Sprawozdawca generalny: **Giuseppe GUERINI**

Wniosek	Rada Unii Europejskiej, 6.5.2020 Parlament Europejski, 13.5.2020
Podstawa prawna	Art. 114 i 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Decyzja Prezydium	30.4.2020
Data przyjęcia na sesji plenarnej	10.6.2020
Sesja plenarna nr	552
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	208/2/5

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji Europejskiej zmieniający rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19.

1.2. Skoro UE stoi w obliczu bezprecedensowego kryzysu, konieczna jest równie nadzwyczajna reakcja. Wniosek musi zostać przyjęty jak najszybciej, tak aby można było jak najskuteczniej wykorzystać uwolnione środki do przeciwdziałania skutkom, jakie niesie i będzie nieść z sobą pandemia COVID-19.

1.3. EKES popiera decyzję o przełożeniu terminu wdrażania ram Bazylea III+ podjętą przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego i zatwierdzoną przez Komisję Europejską. Niemniej równie istotne jest, by odroczenie terminu nie było po prostu potwierdzeniem obowiązujących przepisów. Dlatego też wskazana wydaje się propozycja dokonania przeglądu dyrektyw i rozporządzeń.

1.4. EKES sugeruje ponadto, że – przed ponownym rozpoczęciem procesu wdrażania – niezwykle istotne dla dostosowania europejskiego systemu regulacji byłoby uważne przeanalizowanie zmian, którym podlegać będą instytucje ekonomiczne i finansowe w tym trudnym okresie. Konieczne mogą okazać się nowe oceny skutków.

1.5. EKES jest również zaniepokojony faktem, że ze względu na wyzwania operacyjne stojące przed bankami (i władzami) być może nie uda się dotrzymać określonych prawem terminów obowiązujących na tym etapie. Dotyczy to rzecz jasna nowych ram odnoszących się do ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym (IRRBB), które powinny zostać wdrożone od czerwca 2021 r., podczas gdy odnośne rozporządzenia wykonawcze nie są jeszcze dostępne. Jest tak również w przypadku wskaźnika stabilnego finansowania netto (który powinien zostać zastosowany od czerwca 2021 r.).

1.6. Odnośnie do CRR II/CRD 5, do wytycznych EUNB w sprawie pochodzenia i monitorowania pożyczek oraz do wytycznych w sprawie nowej definicji niewykonania zobowiązań wskazane mogłoby być ponadto rozsądne odroczenie terminów lub – jak w wypadku wskaźnika stabilnego finansowania netto – zapewnienie trzyletniego okresu stopniowego wdrażania (podobnie do wskaźnika pokrycia wpływów netto) z zachowaniem pierwotnego zamiaru prawodawców, by pozostawić bankom jeden rok od czasu przyjęcia na wdrożenie nowych rozporządzeń.

1.7. Podobne rozważania dotyczą respektowania zobowiązań zapisanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/877, a także w rozporządzeniu (UE) 2019/877 w odniesieniu do zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania instytucji kredytowych. Wziąwszy pod uwagę presję na działalność kredytową i apele samych organów nadzoru o wykorzystanie rezerw kapitałowych do zapobieżenia ograniczeniu akcji kredytowej, wskazane byłoby zmniejszenie i tym samym przełożenie przewidzianych we wspomnianej dyrektywie i we wspomnianym rozporządzeniu terminów osiągnięcia wiążących celów MREL.

1.8. EKES popiera propozycję Komisji w sprawie dostosowania przepisów przejściowych. Umożliwiają one instytucjom kredytowym zmniejszenie wpływu na fundusze własne tworzenia rezerw i korekt z tytułu ryzyka kredytowego (oczekiwanych strat kredytowych) zgodnie z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej (MSSF 9). Niemniej uważa, że propozycja ta stanowi zaledwie pierwszy krok na drodze do osiągnięcia celu, którym jest złagodzenie skutków recesji, lecz nie jest skuteczna i adekwatna z punktu widzenia zachowania równych warunków działania dla europejskich pośredników. Dlatego też jest zdania, że można ją uzupełnić o następujące środki:

- Poszerzenie nowego dynamicznego elementu zmierzonego w dniu 1 stycznia 2020 r. również o kredyt zagrożony począwszy od tej samej daty (lub od innej, późniejszej daty uznanej za odpowiednią, stosownie do dnia wybuchu pandemii).
- Niezastępowanie czynnika skali jednolitą wagą ryzyka wynoszącą 100 % stosowaną do finansowania klientów detalicznych. Takie działanie nie uwzględniałoby różnic w ryzyku związanym nieodłącznie z typowymi kategoriami kredytobiorców większości banków handlowych i, co ważniejsze, banków lokalnych. Dotyczy to konkretnie rodzin i MŚP. Ekspozycje związane z tą kategorią kredytobiorców są traktowane w ostrożnościowy i szczególny sposób ze względu na wymogi kapitałowe. Ponadto zastąpienie czynnika skali jednolitą wagą ryzyka wynoszącą 100 % nastąpiłoby poważnych, jeżeli nie całkowicie niemożliwych do pokonania, problemów bankom stosującym standardową metodę i procedurę protokolaną w celach sprawozdawczych. Alternatywą dla postanowienia proponowanego przez Komisję mogłaby być ocena – jako środek uproszczenia operacyjnego – działania na rzecz traktowania związanego z tym opodatkowania, o którym mowa w lit. a) tego samego ustępu 7 zamiast skreślenia lit. b).
- Objęcie okresem stopniowego wdrażania również elementu statycznego zmierzonego w dniu 1 stycznia 2018 r. wraz z wprowadzeniem nowej zasady rachunkowości MSSF 9, która wymaga od banków zwrócenia szczególnej uwagi na wpływ w czasie zastosowania po raz pierwszy, oddziałuje na metody oceny w przypadku sprzedaży również kredytów zagrożonych, stanowiących obecnie najważniejszy element całkowitej kwoty rezerwy na zastosowanie po raz pierwszy.

1.9. EKES uważa, że korzystne jest rozszerzenie traktowania obowiązującego obecnie w odniesieniu do ekspozycji na kredyty zagrożone (ekspozycji nieobsługiwanych) gwarantowanych lub zabezpieczonych przez oficjalne agencje kredytów eksportowych na ekspozycje nieobsługiwane spowodowane przez pandemię COVID-19, które pokrywają różne systemy gwarancji ustanowione przez państwa członkowskie. Niemniej należałoby dostosować również ramy czasowe, jeżeli celem tej zmiany jest uznanie, że gwarancje publiczne mają ten sam skutek łagodzący ryzyko co gwarancje agencji kredytów eksportowych. Natomiast jeżeli celem jest całkowite dostosowanie traktowania takich gwarancji, konieczna jest zmiana proponowanego przez Komisję siedmioletniego okresu stosowania takiego traktowania.

1.10. Zważywszy, że niezbędne są wszelkie wysiłki zmierzające do nakłonienia banków do lepszego wsparcia gospodarki realnej, EKES popiera propozycję przyspieszenia terminu niektórych z najbardziej poprawnych kalibracji absorpcji kapitału przewidzianych w CRR, lecz jeszcze nieobowiązujących, takich jak postanowienia dotyczące traktowania niektórych rodzajów pożyczek zabezpieczonych przez emerytury lub wynagrodzenie, współczynnik wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw oraz nowy współczynnik wsparcia finansowania infrastruktury.

1.11. Inwestycje infrastrukturalne nabiorą w najbliższym czasie dużego znaczenia, w związku z czym EKES uważa, że wskazane jest uproszczenie szczegółowych i uciążliwych kryteriów określonych w art. 501 lit. a) CRR dotyczących projektów, tak by ułatwić ich uznanie z punktu widzenia preferencyjnego traktowania ostrożnościowego przewidzianego w tym względzie (na przykład poprzez wyeliminowanie wymogów zawartych w lit. b), d), g), i) i l) ust. 1 oraz lit. a) ust. 2).

1.12. W szerszym kontekście przeglądu wieloletniego budżetu europejskiego zasadnicze znaczenie ma nowa strategia odbudowy (recovery strategy) przedstawiona przez Komisję Europejską 28 maja w planie #NextGenerationEu, która określa działania o wyjątkowym zakresie w odpowiedzi na kryzys wywołany przez pandemię. Taka strategia powinna uzupełniać plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu (Green Deal Investment Plan) opublikowany w pierwszym kwartale 2020 r. w celu wsparcia przestawienia się na zrównoważoną gospodarkę europejską.

1.13. Co się tyczy współczynników wsparcia w CRR, EKES zgadza się z potrzebą wprowadzenia współczynnika wsparcia ekologicznego i społecznego, który umożliwiłby zmniejszenie absorpcji kapitału, odnośnie do środków finansowych przyznawanych przez banki przedsiębiorstwom gospodarki społecznej oraz przedsiębiorstwom rzeczywiście zaangażowanym w programy zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

1.14. Jeżeli chodzi o ramy prawne dotyczące kredytów zagrożonych, warto zauważyć, że pandemia COVID-19 nieuchronnie wpłynie na wiele sposobów na rynek tych kredytów. Dlatego też zważywszy, że obecny kryzys nieuchronnie odbije się na rynku i spowolni procedury sprzedaży, EKES zwraca się o tymczasową zmianę rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/630 w odniesieniu do minimalnego pokrycia strat z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych.

1.15. Niezmiernie istotne jest stworzenie prywatnych rynków kredytów zagrożonych wraz z jak największą liczbą uczestników i nabywców, tak by uniknąć przenoszenia dochodów z sektora bankowego do sektora funduszy (który nie podlega tym przepisom), a także – z gospodarki lokalnej, krajowej i europejskiej na podmioty mające siedzibę statutową i rezydencję podatkową w innych miejscach.

1.16. EKES uważa, że niezbędne jest tymczasowe wprowadzenie tzw. „filtru ostrożnościowego” przewidzianego już w ramach Bazylea II w celu usunięcia niezrealizowanych zysków lub strat ujętych w budżecie. Jednym ze skutków pandemii jest znaczny wzrost zmienności papierów wartościowych, które tradycyjnie są mniej podatne na wahania. W tych warunkach rynkowych, w związku z dużym wsparciem długu publicznego przez banki oraz dążeniem do zwiększenia stabilności kapitału ustawowego należy zmniejszyć skutki zmienności dla papierów wartościowych innych niż te zawarte w portfelu handlowym.

1.17. Oprócz propozycji Komisji odnośnie do ryzyka rynkowego, zgodnie z wytycznymi EBC wydanymi 16 kwietnia niezbędna jest zmiana ram poziomu 1 w celu wyeliminowania obecnych powiązań między zmiennością a absorpcją kapitału bankowego (mnożnik wartości zagrożonej VaR). Jest to konieczne, gdyż z powodu pandemii COVID-19 rynek wykazuje się już wysokim poziomem zmienności, co znacznie zwiększa absorpcję kapitału instytucji.

2. Uwagi ogólne

2.1. Ze względu na poważne konsekwencje, jakie przyniesie ze sobą pandemia COVID-19, konieczne jest przyjęcie pilnych środków wsparcia gospodarki europejskiej oraz ożywienia działalności gospodarczej w państwach członkowskich Unii. W związku z tym nie można dopuścić do tego, by recesja – bez odpowiednich działań na rzecz ochrony prawnej – doprowadziła do dalszego zmniejszenia już nadwyżerzonej różnorodności sektora bankowego UE. EKES uważa w szczególności, że należy chronić i wzmacniać specjalną funkcję banków lokalnych – głównie banków cechujących się powszechnym udziałem takich jak banki spółdzielcze.

2.2. Dnia 28 kwietnia 2020 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet środków bankowych mający na celu ułatwienie bankom zadania promowania finansowania dla przedsiębiorstw i rodzin w celu złagodzenia znacznego wpływu pandemii COVID-19 na gospodarkę. W pakiecie potwierdzono niedawne oświadczenia międzynarodowych organów ds. standardów i europejskich organów tego sektora dotyczące elastyczności standardów rachunkowości i norm ostrożnościowych, a także propozycje zmiany norm bankowych w UE, które powinny zostać szybko przyjęte w celu zwiększenia zdolności systemu bankowego do udzielania pożyczek i absorpcji strat w kontekście pandemii COVID-19, przy zachowaniu spójności z regulacjami ostrożnościowymi.

2.3. EKES z zadowoleniem przyjmuje pierwsze środki ustalone przez europejskie organy sektorowe, czyli EUNB, ESMA, EBC i Jednolity Mechanizm Nadzorczy, oraz pierwsze wydane przez nie wytyczne. Decyzje i wytyczne mające zagwarantować większą elastyczność obecnych ram prawnych zmierzają w odpowiednim kierunku, pozwalając stawić czoła pierwszemu etapowi kryzysu. EKES zgadza się z komunikatem Komisji mającym zagwarantować jednolitą interpretację i jednolite wdrożenie środków przyjętych przez różne podmioty, które składają się na europejski system organów nadzoru. Jednolita wykładnia i wdrożenie zapewniają większą skuteczność samych środków.

2.4. EKES uważa jednak, że proponowane środki nie są wystarczająco stanowcze wobec prognoz dotyczących recesji spowodowanej pandemią. Pandemia COVID-19 jest nadzwyczajną sytuacją, która ma poważne konsekwencje gospodarcze i społeczne. Wszystkie instytucje europejskie powinny reagować w celu zmniejszenia wpływu na gospodarkę realną, podejmując również śmiało decyzje w sprawie zaprzestania płatności.

2.5. W tym względzie EKES podkreśla, że szczególną uwagę zwrócono na zastosowanie środków restrukturyzacyjnych i instrumentów odroczenia, a także na ich wpływ na potencjalną reklasyfikację dłużników zgodnie z normami ostrożnościowymi i zasadami rachunkowości MSSF oraz na traktowanie gwarancji publicznych i kredytów zagrożonych.

2.6. EKES akcentuje, że by stawić czoła kryzysowi, wszystkie europejskie instytucje finansowe zapewniają różne instrumenty wspierające gospodarkę realną. Banki zapewniają między innymi instrumenty odroczenia, działania restrukturyzacyjne, zaliczki gotówkowe na zasiłki dla bezrobotnych oraz inną nadzwyczajną pomoc dla spółek kapitałowych, spółek o średniej kapitalizacji, MŚP i rodzin. Pomoc finansowa oparta jest na przepisach krajowych lub dobrowolnych programach.

2.7. Niemniej ze względu na poważny i bezprecedensowy wpływ pandemii EKES podkreśla, że powyższe środki nie są wystarczające.

2.8. W związku z powyższym EKES przyjmuje z zadowoleniem wnioski dotyczący dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19 wydany przez Komisję 28 kwietnia 2020 r.

2.9. EKES zgadza się, że oprócz pełnego wykorzystania elastyczności dopuszczanej w obecnych ramach konieczne są pewne zmiany konkretnych aspektów CRR w celu maksymalnego zwiększenia zdolności instytucji kredytowych do wsparcia gospodarki i absorpcji strat wynikających z pandemii COVID-19, przy jednoczesnym zagwarantowaniu ich stałej odporności. Ponadto na szczeblu międzynarodowym Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego uzgodnił opóźnienie o rok wdrażania elementów końcowych ram Bazylea III, z których część została już uwzględniona w CRR, a także większą elastyczność wpływu MSSF 9 na kapitał. Zmiany powinny znaleźć odzwierciedlenie w istniejących przepisach.

2.10. Pandemia wywrze na wiele sposobów wpływ na różne aspekty rynku kredytów zagrożonych. Wystarczy przykład sądów, których działalność została zawieszona i/lub odroczone na wiele tygodni, w związku z czym procesy odzyskiwania kredytów zagrożonych są opóźnione. Spowolnieniu ulegną również procedury pozasądowego odzyskiwania kredytów.

2.11. W konsekwencji dotyczyć to będzie również procesów zbywania kredytów zagrożonych, a zaniżanie ich cen będzie się odbywać przez co najmniej 2 lata. Może to stanowić kolejną korzyść dla nabywców pozabankowych specjalizujących się w kredytach zagrożonych, niepodlegających europejskim przepisom ostrożnościowym, co postawi banki UE w niekorzystnej sytuacji i spowoduje przenoszenie dochodów z sektora bankowego do podmiotów nieregulowanych właśnie w chwili, gdy potrzebujemy wsparcia banków dla ożywienia gospodarczego, a wypłata dywidend została odwołana.

2.12. W tym kontekście, zważywszy, że obecny kryzys wpłynie nieuchronnie na rynek i spowolni procedury zbycia, EKES wnosi, by zgodnie z powyższym opisem wprowadzono tymczasową zmianę do rozporządzenia w sprawie ostrożnościowego mechanizmu ochronnego dla kredytów zagrożonych.

2.13. Artykuł 473a CRR zawiera postanowienia przejściowe umożliwiające podmiotom ponowne włączenie do kapitału początkowego części wpływu tworzenia rezerw wynikającego z wprowadzenia modelu pomiaru oczekiwanych strat kredytowych w rozumieniu MSSF 9. Wprowadzone postanowienia umożliwią po pierwsze częściowe złagodzenie wpływu zastosowania nowego modelu pomiaru utraty wartości ekspozycji, a po drugie – zmniejszenie wpływu dodatkowego wzrostu umorzeń zgłoszonego w danym okresie.

2.14. Będzie to zbliżenie się do celu złagodzenia krytycznego wpływu recesji, lecz nie wystarczy do zagwarantowania równych warunków działania dla europejskich instytucji kredytowych. Ze względu na to, że jedną z głównych konsekwencji kryzysu będzie podwyższenie się poziomu zagrożenia kredytów, złagodzenie wpływu kryzysu w odniesieniu do jednego elementu ekspozycji niezagrożonych powinno zostać rozszerzone na kredyty zagrożone po pojawieniu się pandemii w Europie (w styczniu 2020 r).

2.15. Jak już podkreślono, system społeczno-gospodarczy UE zostanie nadwyrężony przez wpływ, jaki w ciągu najbliższych miesięcy pandemia wywrze na gospodarkę realną. Należy przeprowadzić ogólną refleksję na temat europejskiej tkanki produkcyjnej. EKES uważa niemniej, że to ogromne wyzwanie może przekształcić się w szansę na zbudowanie takiego europejskiego modelu gospodarczego, który będzie bardziej zrównoważony z punktu widzenia środowiska i bardziej sprzyjać będzie włączeniu społecznemu. W tym scenariuszu, ze względu na swój zdecentralizowany charakter oraz rozproszenie na całym terytorium, banki lokalne posiadające jakąkolwiek osobowość prawną (oparte na

kapitale, osobie lub spółdzielni) mogą oraz powinny odegrać zasadniczą rolę w rozpowszechnianiu zachęt, spełniając doskonale zadanie łańcucha dystrybucji wartości z instytucji centralnych na bardziej oddalone społeczności lokalne. Dlatego też należy uznać oraz wzmocnić znaczenie strategiczne banków w społecznościach lokalnych.

2.16. Pandemia pokazała, że z jednej strony tam, gdzie istnieje spójna tkanka społeczna oraz duża liczba organizacji gospodarki społecznej, solidarność również w formie przedsiębiorstw społecznych jest istotnym czynnikiem odporności, a z drugiej strony – obecność organizacji gospodarki społecznej będzie bardzo istotna dla ożywienia zrównoważonego systemu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i zmniejszy ryzyko upadku całych sektorów gospodarki. W związku z tym EKES popiera konieczność wprowadzenia do CRR współczynnika wsparcia ekologicznego i społecznego, który umożliwiłby zmniejszenie absorpcji kapitału, odnośnie do środków finansowych przyznawanych przez banki przedsiębiorstwom gospodarki społecznej.

2.17. Zresztą art. 501 lit. c) CRR II przewiduje, że do 2025 r. EUNB przeprowadzi gruntowną analizę tego, czy możliwe jest uzasadnienie wprowadzenia specjalnego traktowania ostrożnościowego dla ekspozycji dotyczących aktywów i działalności o takim charakterze.

2.18. EKES uważa za wskazane wprowadzenie tego współczynnika wsparcia bez oczekiwania na 2025 r., co może się okazać zbyt opóźnione i katastrofalne. Były to środek wsparcia umożliwiający instytucjom kredytowym przyznawanie tym strategicznym sektorom borykającym się obecnie z trudnościami większych kredytów i środków.

2.19. Podczas kryzysu zaobserwowano przykłady przedsiębiorstw społecznych, które są w stanie zagwarantować większą odporność społecznościom lokalnym, do których skierowane są ich własne usługi, w wielu przypadkach wręcz wspierając lub zastępując administrację publiczną tam, gdzie nie jest ona w stanie zaspokoić powszechnie potrzeb. EKES proponuje zatem znaczne skrócenie mandatu przyznanego EUNB przez prawodawców oraz przyspieszenie procedury tworzenia współczynnika wspierającego zrównoważony rozwój. Perspektywę mikroostrożnościową należy w tym wypadku odpowiednio poprawić i wyważyć za pomocą perspektywy systemowej, makroostrożnościowej i społecznej.

2.20. EKES zgadza się ze stanowiskiem Komisji, że przyspieszenie terminu rozpoczęcia stosowania dwóch współczynników wsparcia na 1 lipca 2020 r. (preferencyjnego traktowania niektórych aktywów będących oprogramowaniem oraz preferencyjnego traktowania niektórych pożyczek zabezpieczonych emeryturami lub wynagrodzeniami) uwolniłoby fundusze własne instytucji, co pozwoliłoby im zwiększyć tak potrzebną akcję kredytową w czasie pandemii COVID-19 i jej konsekwencji. Pozytywny skutek uzyskano by również, przenosząc na 1 stycznia 2021 r. ⁽¹⁾ rozpoczęcie stosowania współczynników wsparcia dla społecznej gospodarki realnej i zielonej gospodarki.

2.21. Propozycje zmian przedstawione przez Komisję nie zmieniają zasadniczo ostrożnościowych ram regulacyjnych i ułatwią zbiorowe wysiłki na rzecz złagodzenia wpływu pandemii, a zatem szybkiej odbudowy. W związku z tym należy zasygnalizować, że wskazane byłoby odroczenie obecnych krzywych rezerw związanych z kredytami zagrożonymi na okres 24 miesięcy w celu zapewnienia odpowiednich przepływów środków finansowych mogących ograniczyć wpływ pandemii. W przeciwnym razie banki stanęłyby w obliczu dwóch sprzecznych systemów zachęt wynikających z przepisów: z jednej strony, wszystkich tych środków uwalniających kapitał banków na nowe finansowanie lub zapobiegających nadmiernej presji na sam kapitał (jak na przykład przegląd przepisów przejściowych MSSF 9), a z drugiej strony, tych przepisów, których ostateczny wynik może wywołać ogromną presję na kapitał lub zniechęcić banki do przyznawania finansowania w gospodarce borykającej się z trudnościami w celu uniknięcia negatywnych skutków dla kapitału. Jeżeli ostrożnościowy mechanizm ochronny nie zostanie skorygowany, w okresie napięć gospodarczych i recesji może wywierać podobnie zniechęcający wpływ. Dostosowania powinny dotyczyć zarówno zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych kredytów zagrożonych.

Bruksela, dnia 10 czerwca 2020 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁾ Zob. art. 501 lit. c) „Traktowanie ostrożnościowe ekspozycji związanych z celami ochrony środowiska lub celami społecznymi”.